

LOOMELIIDU TOETUS:

TAOTLEMINE, KASUTAMINE, ARUANDLUS

Juhendmaterjal tunnustatud loomeliitudele

Versioon 03.01.2018

Koostajad: Kultuuriministeeriumi (edaspidi KuM) kunstide osakond ning õigus- ja varahaldusosakond

Juhendmaterjal põhineb loovisikute ja loomeliitude seadusel (edaspidi LLS) ja teistel asjakohastel seadustel ning on mõeldud abistava materjalina tunnustatud loomeliitudele, kellel on õigus taotleda riigieelarvest loomeliidu toetust vabakutselistele loovisikutele loometoetuse ning loometegevuseks ja sellega seotud täiendusõppeks antavate stipendiumide maksmiseks.

Sisukord:

I Loomeliidu toetuse taotlemine.....	2
1. Toetuse taotlemine – lühidalt	2
2. Toetuse taotlemine – detailselt	2
II Loometoetuse maksmine loomeliitu kuuluvale loovisikule	6
1. Kes saavad toetust taotleda?.....	6
2. Toetuse taotlemine ja selle üle otsustamine	7
2.1. Taotlemine ja taotluse lahendamine.....	7
2.2. Otsus loometoetuse määramise/mittemääramise kohta	8
3. Toetuse suurus ja maksete periood.....	9
4. Sotsiaalmaks.....	9
5. Ravikindlustus.....	10
6. Toetuse pikendamine.....	11
7. Loomeliitu mittekuuluvad loovisikud	11
8. Mitmesse loomeliitu kuuluvad loovisikud	12
9. Küsimused-vastused.....	13
III Stipendiumide maksmine	14
1. Stipendiumid ja tulumaks.....	14
IV Korralduskulud.....	16
V Loomeliidu toetuse aruanne	17
Lisa 1: Vabakutselise loovisiku loometoetuse taotluse näidis	18
Lisa 2: Loometoetuse või stipendiumi otsus	19

I LOOMELIIDU TOETUSE TAOTLEMINE

Allpool on lahti kirjutatud toetuse taotlemise protsess, nii lühikeses kui detailses versioonis. Protsessi alus on LLS, mille järgi peavad tunnustatud loomeliidud esitama toetuse saamiseks eelneva aasta 1. veebruariks (k.a) taotluse koos loovisikute nimekirjaga, kus on mh ära märgitud loominguliselt aktiivsed liikmed¹.

Alates 2015. aastast käib toetuse taotlemine loomeliitude andmekogu kaudu. Kuna süsteem arvutab toetuse summa andmekogusse sisestatud liikmete andmete põhjal, peavad loomeliidud taotlemise ajaks uuendama liikmete andmeid². Eesti kodanikest liikmete puhul on oluline liitu astumise ja vajadusel liidust väljaarvamise kuupäeva märkimine. Kuna andmekogu on lingitud rahvastikuregistriga, tuleb info isiku surma kohta sealt automaatselt. Välismaalastest liikmete puhul see info puudub ning seega on liidul kohustus kontrollida 1. veebruariks, et ka nende andmed on andmekogus korrektsed.

Oluline roll toetuse arvutamisel on loomeliitude vahel kattuvatel liikmetel. Kuna nende puhul võivad ühe liidu poolt sisestatud andmed mõjutada teise liidu toetuse suurust, on toetuse arvestamine andmekogus jagatud kahte etappi: esiteks esitavad loomeliidud hiljemalt 1. veebruariks liikmete andmed ja toetuse taotluse ning teiseks arvutab süsteem 2. veebruaril kell 00:00 kõigi loomeliitude liikmete seisu põhjal toetuste summad.

1. Toetuse taotlemine – lühidalt

1. Logige sisse e-äriregistrisse aadressil ettevotjaportaal.rik.ee.
2. Kontrollige loomeliidu andmeid, liikmete andmeid ning märkeid liikmete aktiivsuse ja pearaha määramise kohta.
3. Kontrollige taotlemisega seotud isikuid.
4. Sisestage taotlusesse puuduolevad summad, esitage taotlus.
5. Jääge ootama täpse summa selgumist suvel ja lepingu sõlmimist aasta lõpus/uue aasta alguses.

2. Toetuse taotlemine – detailselt

1. **Sisenege e-äriregistrisse** aadressil ettevotjaportaal.rik.ee ja valige üleval menüüreas Loomeliidud.
2. **Kontrollige, kas andmed loomeliidu kohta on õiged:** valige üleval menüüs Loomeliit → Loomeliidu andmed ja seejärel vajadusel nupp 'Muuda andmeid'.
3. **Kontrollige, kas andmed liikmete kohta on õiged:**
 - 3.1. Kas kõik uued liikmed on sisestatud: menüüs Liikmed → Liikmete nimekiri, nupp 'Lisa liige'.
 - 3.1.1. Lahter 'Kas avalikustada' määrab, kas info liikme kuulumise kohta loomeliitu on avalik äriregistri teabesüsteemis <https://ariregister.rik.ee/loomeliidud>. Vaikimisi on info mitteavalik, linnukese tegemisel muutub see avalikuks. Avalikustamiseks peab olema isiku nõusolek.
 - 3.1.2. Lahter 'Kas loominguliselt aktiivne' märgib, kas isik on tegelenud vähemalt kolm viimast aastat loomeliidu loomealal loometööga ja kas tema teosed on

¹ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 12 lõige 2, <https://www.riigiteataja.ee/akt/108072016011>

² Loomeliitude andmekogu põhimääruse § 13 lõige 2 <https://www.riigiteataja.ee/akt/106012016023>

selles ajavahemikus avaldatud või üldsusele suunatud autoriõiguse seaduse §-de 9 ja 10 tähenduses³. Linnukesega kinnitab loomeliit, et isik vastab antud tingimustele.

LLSi järgi peab tunnustatud loomeliidus olema vähemalt 50 loominguliselt aktiivset füüsilisest isikust liiget. Loomeliit peab omama teavet liikmete loomingu kohta ning aktiivsuse korrektne märkimine on oluline ülesanne. Seejuures ei aegu märke andmekogus, aga seda tuleb kindlasti iga aasta 1. veebruariks ajakohastada, kas iga isiku juures eraldi või üldnimekirjas Liikmed → Liikmete nimekiri, nupp 'Muuda aktiivsust'.

NB! Isik ei saa iseenda aktiivsust märkida, see õigus on vaid loomeliidul, tuginedes infole, mille ta liikmetelt loomingu kohta kogub. Mitmesse loomeliitu kuuluva isiku puhul kehtib märke vaid ühe loomeliidu piires, st loomeliidus X võib olla ta märgitud aktiivseks, loomeliidus Y aga mitteaktiivseks.

Isiku liikmelisuse peatamisel ühes liidus muutub ta seal ka automaatselt mitteaktiivseks.

- 3.2. Juhul kui üks loovisik kuulub mitmesse loomeliitu, on tal võimalus teha avaldus, millisele loomeliidule tema kohta toetus arvestatakse ehk kuhu liigub tema nn pearaha. Selleks on kaks võimalust: isikul on võimalik märkida pearaha määramist ise andmekogus või esitada loomeliidule paberil allkirjastatud või digiallkirjastatud avalduse (e-kirjast ei piisa). Viimasel juhul muudab pearaha määramise tunnust andmekogus loomeliit, kes peab seejuures üles laadima ka paberavalduse skaneeringu või digiavalduse faili: menüüs Liikmed → Liikmete nimekiri, klõpsake loovisiku nimel, seejärel nupul 'Muuda toetuse tunnust' ja 'Muuda'.

Kord tehtud avaldus ei aegu. Samas on isikul õigus kirjutada avaldus piiratud ajaks, märkides kuupäeva, mis ajani avaldus kehtib.

- 3.3. Soovi korral kontrollige mitmesse liitu kuuluvate loovisikute puhul, kes on ühe või teise isiku puhul muutnud andmekogus pearaha määramise infot – kas loomeliit või isik ise? Valige selleks menüüs Liikmed → Liikmete muudatused. Juhul kui muudatus on teinud loomeliit, saate kontrollida, kas on lisatud avalduse fail. Juhul kui mõne liikme pearaha jagunemine liitude vahel tekitab küsimust, võtke teiste liitudega ühendust.

4. **Alustage 2019. a toetuse taotlemist.** Valige selleks Toetused → 'Toetuse taotlemine' ja 'Alusta', misjärel genereerib süsteem taotluse põhja, kus on kirjas:

- 4.1. Loomeliidu andmed

- 4.2. Liikmete info põhjal arvatud esialgne info 2019. a toetuse suuruse kohta: lahter Kultuuriministeeriumilt taotletav summa. Toetuse arvutuse taga on valem loomeliitu kuuluvate loovisikute arv korda 21,5 protsenti eelmise aasta keskmisest kuupalgast, arvestades mitmesse liitu kuuluvaid loovisikuid, kelle toetus võib jaguneda mitme liidu vahel. Et arvutus oleks õige, on oluline, et liikmete arv ja pearaha määramine oleks andmekogus õige!

P.S. Taotluste esitamise hetkel on süsteemis veel üle-eelmise aasta keskmise palga info. Lõplik toetuse summa selgub suvel, mil Statistikaamet avalikustab eelmise aasta keskmise palga info ja süsteem arvutab selle põhjal toetused üle.

³ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 4 lõige 3

5. Teie ülesanne on:

5.1. Kontrollige, kas taotluses näidatud isikud on õiged. Süsteem tunneb kolme eri rolli:

5.1.1. Loomeliidu volitatud esindaja, kellel on täisõigused: õigus hallata liikmeid, alustada taotluse täitmist, taotlust täita, näha ja lõpuks ka taotlust loomeliidu poolt esitada. Selles rollis inimene peab olema kas juhatuse liige või omama juhatuse volitust taotluse esitamiseks;

5.1.2. Toetuse eest vastutav kontaktisik, kellel on õigus liikmeid hallata, alustada taotluse täitmist ning taotlust täita ja näha. Tema poole pöördub KuM esimesena, kui on küsimusi taotluse või toetuste maksmise kohta;

5.1.3. Andmete volitatud sisestaja, kes ei saa taotlust täita, küll aga taotlust näha ja hallata liikmete nimekirja (lisada liikmeid, arvata välja, peatada kuuluvust, märkida loomingulist aktiivsust ja pearaha määramist).

Ühel isikul võib olla mitu rolli ja ühes rollis võib olla mitu isikut, näiteks saab teil olla mitu andmete volitatud sisestajat. Korrekture taotluses näidatud isikutes saab teha valides 'Muuda isikuid'.

NB! Jälgige, et süsteemis oleks olemas vähemalt ühe isiku telefoninumber ja e-posti aadress.

5.2. Sisestage eelnevatest aastatest üle tulnud jääk stipendiumide maksmiseks, st summa, mis teil jäi eelmisel aastal loomeliidu toetusest kasutamata. Kui teil on ka varasematest aastatest jääke, sisestage kõigi jääkide kogusumma. Seejuures tuleb jäägi hulka lugeda ka korralduskuludeks mõeldud raha kasutamata osa (nt kui teil oli korralduskuludeks ette nähtud 1500 eurot, kuid kasutasite sellest 1000 eurot, jääb 500 eurot samuti jääki järgmisel aastal stipendiumide maksmiseks).

5.3. Sama summa, mis jäi jääki, sisestage lahtrisse Loovisikute stipendiumid (LLS § 12 lg 3 p 2).

5.4. KuMi toetuse summast maksimaalselt 15 protsenti võib minna korralduskuludeks (näiteks, kui andmekogu näitab, et toetuse summa on 5000 eurot, on 15 protsenti sellest $5000 \times 0,15 = 750$ eurot). Märkige saadud summa lahtrisse LLS § 12 lg 3 p 1 ja 2 nimetatud kohustuse täitmise ja korraldamise kulud.

5.5. Lahutage toetuse summast saadud 15 protsenti ja märkige saadud summa lahtrisse Loometoetus vabakutselistele loovisikutele (LLS § 12 lg 3 p 1). (Eelmise näite puhul seega $5000 - 750 = 4250$ eurot, mida saab järgmisel aastal maksta loovisikute loometoetuseks).

NB! Loometoetuste summa ja korralduskulude summad on informatiivsed ja muutuvad koos lõpliku toetuse summa selgumisega.

5.6. Vajutage nuppu 'Salvesta'. Tehke seda ka siis, kui soovite toetuse taotlemist katkestada ja teine kord jätkata.

5.7. Vajutage nuppu 'Kontrolli', et süsteem kontrolliks sisestatud andmed üle. Süsteem annab teada, kas taotlus on esitamiseks valmis või midagi on puudu/valesti.

NB! Nuppu näeb vaid see kasutaja, kes on andmekogusse logitud kui 'volitatud esindaja' (nt 'toetuse eest vastutav kontaktisik' seda ei näe).

5.8. Vajutage nuppu 'Esita taotlus', misjärel saadetakse see KuMi kunstide osakonna peaspetsialistile ülevaatamiseks ja kinnitamiseks.

Näete teadet „Taotlus on teie poolt esitatud ja läheb täpsustamisele 2. veebruaril kell 00:00“.

Taotlust saab alla laadida alates 2. veebruarist.

6. Süsteem võtab 2. veebruari kell 00:00 seisuga kõikide liitude liikmete seisu ning arvutab toetuste summad üle. Kuna mõni liit võis esitada oma andmed kattuvate liikmete kohta pärast teid, võib toetuse summa võrreldes esitamise hetkega mõnevõrra muutuda.
 - 6.1. Näete lõppsummat andmekogusse sisse logides. Saate sealt ka veelkord vaadata kattuvate liikmete pearaha määramisi (vt punkt 3.3.). Küsimuste korral suhelge teiste loomeliitudega, erandjuhul aitavad pearaha määramise tunnust kuni 14. veebruarini muuta KuM ning Registrate ja Infosüsteemide Keskus (edaspidi RIK). Pärast seda muudatusi teha ei saa.
 - 6.2. KuMi kunstide osakonna peaspetsialist ja nõunikud vaatavad taotlused ning liikmete nimekirjad üle, vajadusel saadetakse taotlus teile täiendamiseks tagasi. Saate sel juhul ise korrigeerida summasid, mitte liikmete infot; erandjuhul saab liikmeid puudutavaid muudatusi teha läbi RIKi halduri.
7. Suvel avaldab Statistikaamet info eelmise aasta keskmise kuupalga kohta. RIK sisestab info andmekogusse ja süsteem arvutab lõplikud toetuste summad.
8. Sügisel esitab KuM kõigi loomeliitude toetuste kogusumma riigieelarve eelnõusse.
9. Pärast riigieelarve seaduse vastuvõtmist ja jõustumist (tavaliselt detsembris) määrab kultuuriminister käskkirjaga loomeliitude toetused ning sõlmib loomeliitudega toetuse kasutamise lepingud.

Küsimuste korral saab pöörduda RIKi numbril 669 6608 (tööpäevadel kl 9.00-17.00) või e-posti teel ar.haldur@just.ee ning KuMi numbril 6 282 237 (tööpäevadel kl 9.00-17.00) või e-posti teel marion.selgalldasilva@kul.ee.

II LOOMETOETUSE MAKSMINE LOOMELIITU KUULUVALE LOOVISIKULE

Vabakutselisel loovisikul, kel puudub sissetulek loometegevusest, on õigus saada loomeliitude kaudu üldjuhul kuueks kuuks vabakutselise loovisiku loometoetust. Loometoetuse saamine annab loovisikule teatud ajalise nihkega ka ravikindlustuse.

Loomeliitude ülesanne on teavitada oma liikmeid antud võimalusest ning korraldada toetuste võimalikult kiire ja sujuv eraldamine.

1. Kes saavad toetust taotleda?

Vabakutseline loovisik, kes ei saa loometegevusest sissetulekut, peab vastama järgmistele tunnustele⁴:

1. on vanuses 16. aastat kuni vanaduspensioni eani⁵;
2. ei ole saanud vähemalt loometoetuse taotlemisele eelnenud kuul võlaõigusliku lepingu (nt töö-, müügi-, üüri-, käsundus- või töövõtulepingu) alusel tulu;

Näide 1:

Loovisik esitab taotluse 1. septembril – ta ei tohi olla saanud tulu augustis (eelnenud kuul).

Näide 2:

Loovisik esitab taotluse 30. septembril – ta ei tohi olla saanud tulu augustis (eelnenud kuul).

3. ei õpi õppeasutuses päevases ehk statsionaarses õppes või täiskoormusega õppes (akadeemilisel puhkusel olija võib toetust taotleda);
4. ei teeni kaitseväes või asendusteenistuses;
5. ei saa riiklikku pensioni ega välisriigi poolt makstavat pensioni;
6. ei saa vanemahüvitist perehüvitiste seaduse alusel;
7. ei saa töövõimetoetust rohkem kui pool vabakutselise loovisiku loometoetuse suurusest.

Loometegevusest saadava sissetuleku hulka ei arvata:

1. Loometegevusest saadav sissetulek, mille suurus ei ületa poolt loometoetuse suurusest kuus;

Näide:

2018. aastal, mil loometoetuse suurus on 500 eurot, peab eelmise kuu brutotulu olema 500 : 2 ehk alla 250 euro.

2. Tulumaksuseaduses nimetatud tulumaksuvaba tulu nagu nt seaduses sätestatud toetused, riiklikud preemiad, elatis ja perehüvitiste seaduse alusel saadud elatisabi või lotovõidud, loomeliidu poolt loovisikule tema loometööga seotud lähetusega seoses makstav kulude hüvitis ning välislähetuse päevaraha – vaata täpsemat loetelu tulumaksuseaduse (edaspidi TuMS) § 19 lg 3.

⁴ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 16

⁵ Vanaduspensioni ea kohta leiab infot sotsiaalkindlustusameti veebilehelt
<http://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/vanaduspension-8/>

Loometoetusega üheaegselt võib loovisik saada Kultuurkapitali stipendiume, preemiaid ja toetusi ning loomeliidu toetusest makstavaid stipendiume.

2. Toetuse taotlemine ja selle üle otsustamine

Loomeliit peab kehtestama kas põhikirjas või põhikirja alusel kinnitatud eraldi dokumendis korrad, kus on loometoetuste ja stipendiumide kohta kirjas⁶:

1. kuidas valitakse loometoetuse määramise komisjon ja milline on selle töökorraldus;
2. loometoetust saavate isikute ja loometoetuste üle arvestuse pidamise kord: kes sai toetust, kes ja millal tegi toetuse eraldamise otsuse, millal toimusid maksed ja mis summas;
3. kuidas peavad liikmed teatama oma loomeliidu loomealal loodud või esitatud teostest ja kuidas need registreeritakse;
4. stipendiumite maksmise alused ja kord (vt peatükki 'Stipendiumide maksmine'), mh tuleb määrata, kes on pädev stipendiume andma (kas juhatus või loometoetuse komisjon).

Jälgida tuleb, et antud korrad ei oleks LLSiga vastuolus, näiteks taotlemise tähtaegade osas.

Loomeliit võib moodustada toetuste taotluste lahendamiseks komisjoni. Kui komisjoni moodustatud ei ole, täidab komisjoni ülesandeid loomeliidu juhatus. Mõlemal puhul tuleb kaasata KuMi vastava loomeala nõunik, kelle määrab kultuuriminister⁷.

Komisjon hindab, kas loovisik vastab LLS §-s 16 sätestatud loometoetuse saamise tingimustele ning teeb vastavalt sellele otsuse loometoetuse määramise või sellest keeldumise kohta. Kui loovisik vastab LLS § 16 tingimustele, on tal õigus saada vabakutselise loovisiku loometoetust.

2.1. Taotlemine ja taotluse lahendamine

Loovisik võib esitada oma taotluse igal ajal, loomeliidul on toetuse üle otsustamiseks seejärel 45 tööpäeva ehk umbes kaks kuud. Siiski on soovitatav langetada otsus palju kiiremini, sest menetluse käigust oleneb, millal hakkab loovisikule kehtima ravikindlustus. Asja teine külg on, et isiku sissetulekud võivad vahepeal muutuda (ta on küll kohustatud viivitamatult loomeliidule teatama, kui ta enam LLS § 16 tingimustele ei vasta). Loomeliit peab fikseerima enda jaoks taotluse esitamise kuupäeva, sest toetuse maksmise periood hakkab jooksmas sellest päevast. E-kirja puhul on esitamise kuupäev kirja saatmise aeg; posti teel tulnud taotluse puhul loeb postitempli kuupäev.

Eri loomeliitudel on kasutusel erineva detailsusastmega vormid toetuse taotlemiseks. Käesoleva juhendmaterjali lõpus on toodud näidis, mida taotluse vorm võiks sisaldada. Näidises pole teadlikult ridu, mis küsiks taotleja viimase sissetuleku aega või summat, sest sellise info küsimine ei ole õigustatud. Küll aga peab taotleja kinnitama, et ta on tingimustega kursis ning vastab neile.

Kuidas saab loomeliit kontrollida loovisiku andmeid sissetulekute kohta? Loomeliidul on õigus nõuda isikult tõendite jm andmete esitamist, mille alusel teha kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud. Seega peab kahtluse korral isikult tema laekumiste kohta üle küsima, selgitades, et kohustus on teha teatavaks kõik asjas tähtsust omavad asjaolud ja et valeandmete teadliku esitamisega kaob kolmeks aastaks õigus loometoetuse taotlemiseks⁸.

⁶ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 6 lõike 1 punktid 4 kuni 7 ja lõige 2

⁷ Kultuuriministri 26. septembri 2014 käskkirja nr 239 riigi esindajate määramise kohta loometoetuse määramise komisjonidesse: dokreg.kul.ee/index.php?id=10318&op=doc_details&dok_id=37483&asutus_id=1

⁸ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 20 lõiked 1-2

Üleküsimine on oluline õieti just loomeliidu enda seisukohast – näidates, et liit on teinud kõik endast oleneva ja selgitanud isikule andmete mitteesitamise tagajärgi.

Seejuures võiks küsimisel selgitada, et kui isik asjaolusid teatavaks ei tee ehk tõendeid ei esita, võib jätta taotluse läbi vaatamata⁹.

Loomeliidul on kohustus teha kindlaks, kas loovisik vastab LLS § 16 tingimustele. Selleks on loomeliidul vastavalt maksukorralduse seadusele¹⁰ õigus teha Maksu- ja Tolliametile (edaspidi MTA) päring loovisiku maksulaekumiste kohta. MTA vastus ei ole seejuures lõplik garantii, et loovisiku tulu jääb tõesti alla lubatud piirmäära, sest tulu ei pruugita lihtsalt deklareerida.

Päring MTA e-posti aadressile emta@emta.ee peab sisaldama järgmisi ridu:

- 1) palve saada infot, kas nimetatud isiku pealt (nimi ja isikukood) on tasutud makse konkreetsest kuupäevast (arvestada üks kuu enne toetuse taotluse esitamist);
- 2) kinnitus, et päring esitatakse seoses vabakutselise loovisiku loometoetuse määramisega loovisikute ja loomeliitude seaduse kohaselt;

Päringu esitajal peab olema loomeliidu esindamise õigus (juhatus liige või volitus juhatuselt).

Päringut on soovitatav teha ka pisteliselt loometoetuse maksmise ajal. Loometoetuse maksmise pikendamise taotluse lahendamisel on loomeliidul samuti kohustus teha kindlaks, et loovisik vastab endiselt LLS §-s 16 sätestatud tingimustele, seega on loomeliidul taas õigus teha MTAle päring loovisiku maksulaekumiste kohta.

Kui loometoetuse maksmise ajal selgub, et isik ei vasta enam LLS § 16 tingimustele, tuleb toetuse maksmine lõpetada. Juhul kui selgub, et esitati valeandmeid, peab loovisik valedel alustel saadud toetuse tagastama¹¹.

2.2. Otsus loometoetuse määramise/mittemääramise kohta

Otsus loometoetuse määramise või sellest keeldumise kohta tuleb teha kirjalikult. Otsuses peab olema märgitud otsuse tegemise kuupäev, väljaandja nimetus, otsuse andja nimi ja allkiri, otsuse andmise õiguslik alus (viide vastavale LLS § 16 punktile) ning faktiline alus (isiku taotlus). Otsuses tuleb märkida loometoetuse määramise alguskuupäev, komisjoni kohalolnud ja puudunud liikmed, võib nimetada ka teisi asjaolusid (toetuse lõpukuupäev, toetuse suurus jmt). On kasulik tuua otsuses ära ka informatiivseid sätteid – nt loovisiku kohustus teada anda, kui ta ei vasta enam toetuse maksmise tingimustele¹² või teavitus, et loometoetuse maksmise perioodi pikendamise taotlus peab olema esitatud vähemalt 30 päeva enne loometoetuse maksmise perioodi lõppemist¹³.

See, kas otsuse allkirjastavad kõik komisjoni liikmed või vaid juhataja ja protokollija, peab olema loomeliidul sisemiselt otsustatud koos muude komisjoni tööd puudutavate küsimustega kas loomeliidu põhikirjas või põhikirja alusel kinnitatud eraldi töökorras (LLS § 6 lg 1 p 5).

Kui otsusega keeldutakse loometoetuse määramisest, tuleb keeldumist otsuses põhjendada vastavalt haldusmenetluse seaduse § 56 lõikele 1. Siin saab tugineda LLS §-le 16. Otsusesse tuleb ka lisada, et isikul on õigus vaidlustada otsus halduskohtus halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtaegadel ja korras.

⁹ Haldusmenetluse seadus § 15 lõige 2, <https://www.riigiteataja.ee/akt/125102016005>

¹⁰ Maksukorralduse seaduse § 29 punkt 28, <https://www.riigiteataja.ee/akt/110112016011?leiaKehtiv>

¹¹ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 20 lõiked 1-3

¹² Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõige 9

¹³ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõige 7¹

Lõpuks tuleb otsus ka isikule teatavaks teha. Positiivse otsuse puhul võib seda teha vabas vormis – nt e-postiga, kui isik on andnud taotluses oma e-postiaadressi. Negatiivse otsuse puhul tuleb dokument aga isikule kätte toimetada, st siin tuleb veenduda, et isik otsuse kätte saab, sest sellest hakkab jooksma vaidlustamise aeg. Nii saab otsuse edastada kas tähtkirjaga, loomeliidu poolt allkirja vastu (allkiri on oluline aja fikseerimiseks) või e-postiga kui isik on sellega nõustunud, nt taotluses. Viimasel juhul peab otsus olema digitaalselt allkirjastatud.

Osa liite sõlmib loovisikuga toetuse saamise kohta lepingu, kuid see ei ole vajalik. Lepingu eesmärk on enamasti toetuse kasutamise tingimuste ning aruandlusaja seadmine, kuid loometoetuse puhul ei saa aruannet nõuda ning ka informatiivsete sätete (nagu nt teavitamiskohustus tingimustele mittevastamisel või loometoetuse pikendamise tähtaeg) puhul piisab, kui need on fikseeritud juba otsuses.

NB! Komisjoni liige ei saa otsustada endale või endaga seotud isikule (nt perekonnaliige, sugulane, tööandja) toetuse määramise üle, sellisel juhul peab end otsustamisest taandama. Info taandamise kohta tuleb samuti lisada otsusesse.

3. Toetuse suurus ja maksete periood

Toetuse suurus ühes kuus on Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäär ehk miinimumpalk ühes kuus – selle summa saab loovisik kätte. Lisaks maksab loomeliit tema pealt sotsiaalmaksu. Ühtegi teist maksu peale sotsiaalmaksu – nt tulumaksu – loometoetuselt ei tasuta.

Loomeliit peab alustama maksetega loovisikule võimalikult kiirelt pärast taotluse heakskiitmist. Seejuures peab loometoetust hakkama arvestama taotluse esitamise päevast¹⁴. Seetõttu on oluline fikseerida taotluse esitamise aeg. Kuna esimese ülekandeni kulub tavaliselt aega, on esimene makse selle võrra suurem.

Nende kuude kohta, mil loometoetuse maksmise kohustus algab või lõppeb, tuleb toetust maksta proportsionaalselt kalendripäevade arvuga. St loometoetuse ühe kuu summa tuleb jagada päevade arvuga antud kuus ja korrutada nende päevade arvuga, mille eest toetust makstakse.

Näide:

2018. aasta töötasu alammäär on 500 eurot¹⁵.

Loovisik esitab taotluse 3. aprillil 2018, seega on loometoetuse kohustuse alguskuupäev 3. aprill ja lõpukuupäev 2. oktoober.

- 1) Loometoetus 28 päeva eest aprillis: $500 : 30 * 28 = 466,67$ eurot
- 2) Loometoetus viie täiskuu eest: $500 * 5 = 2500$ eurot
- 3) Loometoetus kahe päeva eest oktoobris: $500 : 31 * 2 = 32,26$ eurot

4. Sotsiaalmaks

Loomeliit maksab loometoetusele lisaks sotsiaalmaksu. Sotsiaalmaksu suurus kuus tuleb arvutada jooksva aasta kohta riigieelarvega määratud sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks oleva kuumäära pealt¹⁶. 2018. aastal on sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks

¹⁴ Loovisikute ja loomeliitude seadus § 18 lõige 4

¹⁵ Vabariigi Valitsuse määrus <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122017049>

¹⁶ Sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõige 2, <https://www.riigiteataja.ee/akt/126062017036>

olev kuumäär 470 eurot, st sotsiaalmaksu kohustus loomeliidule on 33% 470 eurost ehk 155,10 eurot kuus¹⁷.

Samamoodi kui loometoetuse maksmise kohustus, algab sotsiaalmaksu tasumise kohustus taotluse esitamise päevast. Samuti tuleb nendel kuudel, mil sotsiaalmaksu tasumise kohustus algab või lõppeb, maksta maksu proportsionaalselt kalendripäevade arvuga, mille eest on loomeliidul kohustus sotsiaalmaksu maksta¹⁸, st sotsiaalmaksu ühe täiskuu summa tuleb jagada päevade arvuga antud kuus ja korrutada nende päevade arvuga, mille eest toetust makstakse.

Sotsiaalmaks tuleb kanda MTA kontole kuu kümnendaks kuupäevaks. Samaks kuupäevaks tuleb MTAlle esitada ka maksudeklaratsiooni vorm ESD täites selle e-maksuametis/e-tollis või esitades sealsamas xml-failina. Deklaratsiooni koostamisel tuleb näidata loovisiku sotsiaalmaksu erijuhu tunnuseks 721 (kood 9050).¹⁹

NB! Kuna loomeliidul on õigus otsustada loometoetuse määramist kuni 45 tööpäeva, kuid iga kuu kümnes kuupäev on sotsiaalmaksu tasumise kuupäev, võib tekkida olukord, kus sotsiaalmaksu peab tasuma mitme kuu eest korraga. Sel juhul on erandkorras lubatud deklareerida sotsiaalmaks korraga kahe kuu eest (selline praktika on MTA poolt üldiselt lubatud vaid mõjuval põhjusel ehk juhul, kui maksumaksja ei ole süüdi tagasiulatuvalt deklareerimises). Siis deklareeritakse isiku eest sotsiaalmaks vormi kahel real.

Näide:

Loovisik esitab taotluse 3. aprillil 2018, seega on sotsiaalmaksu kohustuse alguskuupäev 3. aprill ja lõpukuupäev 2. oktoober.

1) Sotsiaalmaks 28 päeva eest aprillis: $155,10 : 30 * 28 = 144,76$ eurot

2) Sotsiaalmaks viie täiskuu eest: $155,10 * 5 = 775,50$ eurot

3) Sotsiaalmaks kahe päeva eest oktoobris: $155,10 : 31 * 2 = 10$ eurot

Loomeliit tegi positiivse otsuse loometoetuse eraldamise kohta alles 11. mail. Seega tuleb juuni kümnendaks kuupäevaks deklareerida tema kohta nii aprilli kui maikuu sotsiaalmaks.

Isiku soovil peab loomeliit väljastama talle tõendi makstud sotsiaalmaksu kohta (vorm TSM).

5. Ravikindlustus

Et loovisikul tekiks ravikindlustus, peab loomeliit täitma Haigekassa kodulehelt²⁰ leitava spetsiaalse vormi „Kindlustatavate isikute nimekiri loovisikutele“ ja saatma selle e-postiaadressile info@haigekassa.ee. Loomeliidul on kohustus teha seda seitsme päeva jooksul alates loometoetuse määramise otsuse tegemisest.

Vormil peab mh ära märkima sotsiaalmaksu kohustuse tekkimise kuupäeva, mis on loovisiku poolt taotluse esitamise kuupäev.

Haigekassal on vormi saamise järel aega viis päeva kande tegemiseks ravikindlustuse andmekogusse. Ravikindlustus hakkab loovisikule kehtima kande tegemise päevast.

¹⁷ Info maksu- ja tolliameti sotsiaalmaksu käsitleval veebilehel, <https://www.emta.ee/et/eraklient/tulu-deklareerimine/maksumaarad>

¹⁸ Lisainfo MTA veebilehel www.emta.ee/et/tulud-kulud-kaive-kasum/sotsiaalmaks/juhendid/sotsiaalmaksu-tasumine-vabakutselise-loovisiku-est

¹⁹ Samas

²⁰ Haigekassa kodulehe rubriigis 'Tööandjale' → 'Blanketid', www.haigekassa.ee/et/tooandjale/blanketid-tooandjale

Ravikindlustus lõppeb üks kuu pärast loomeliidu poolt sotsiaalmaksu maksmise kohustuse lõppemist; loomeliit peab kohustuse lõppemisest kümne päeva jooksul Haigekassat teavitama.²¹

Võib ette tulla, et mingil põhjusel palub loovisik viimase loometoetuse makse kuupäeva muuta, näiteks maksta toetus välja kaks nädalat varem. Ravikindlustuse seisukohast on oluline siiski sotsiaalmaksu maksmise kohustuse kestus.

6. Toetuse pikendamine

Loometoetust saab ühe korra kuueks kuuks pikendada. Selleks peab toetuse saaja esitama pikendamise taotluse vähemalt 30 päeva enne esimese toetuse saamise perioodi lõppu. Pikendamise taotluse esitamise ajal peab vabakutseline loovisik endiselt vastama LLS § 16 sätestatud tingimustele²². Loomeliidul on kohustus teha kindlaks, et loovisik vastab endiselt nimetatud tingimustele, seega on loomeliidul õigus teha MTAle päring loovisiku maksulaekumiste kohta (vt punkt 2.1.).

Kui isik esitab pikendamise taotluse peale esimese toetuse saamise perioodi lõppu, peab loomeliit jätma taotluse läbi vaatamata. Kui esimene toetuse saamise periood ei ole veel lõppenud, võib loomeliit mõjuval põhjusel hilinenud pikendamise taotluse ka hiljem läbi vaadata.

Toetuse pikendamise otsus tuleb vormistada kirjalikult. Toetust peab arvestama alates eelmise toetuse perioodi lõppemisele järgnevast päevast, st ei tohi tekkida vahet. Otsusele kehtivad samad nõuded kui punktis 2.2.

Toetuse korduvaks taotlemiseks peab eelmise toetuse maksmise ajavahemiku lõppemisest olema möödunud vähemalt kaks aastat.²³

Näide:

Loovisik tegi toetuse saamise taotluse 3. veebruaril 2012. Toetuse saamise periood oli sel juhul 3. veebruarist kuni 2. augustini 2012 ning pikendamise taotluse pidi esitama vähemalt 30 päeva enne toetuse saamise perioodi lõppu ehk enne 2. juulit.

Isik tegi pikendamise taotluse õigeaegselt ning maksed jätkusid. Isiku palvel toimus viimane ülekanne enneaegselt, kuid toetuse saamise periood kestis ametlikult kuni 2. veebruarini 2013.

Uus võimalus toetuse taotlemiseks tekkis isikul kahe aasta pärast ehk 3. veebruaril 2015.

7. Loomeliitu mittekuuluvad loovisikud

Loomeliitudesse mittekuuluvad loovisikud esitavad toetuse taotluse vastaval vormil²⁴ KuMile, kes saadab taotluse vastava loomeala loomeliidule menetlemiseks.

Loomeliit kontrollib seejärel, kas loovisik vastab toetuse saamise tingimustele. NB! Lisaks LLS § 16 tingimustele peavad loomeliitu mittekuuluvad loovisikud vastama ka järgmistele tingimustele²⁵:

²¹ Ravikindlustuse seaduse § 7 lõige 2, <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122017056>

²² Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõige 7¹

²³ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõige 7

²³ [Loomeliitu mittekuuluva loovisiku taotluse vorm](#) KuMi kodulehelt

²⁵ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 19 lõige 3

- taotleja peab tegutsema kas arhitektuuri, audiovisuaalse kunsti, disaini, etenduskunsti, helikunsti, kirjanduse, kujutava kunsti või stsenograafia loomealal;
- taotleja ei tohi olla avalikus teenistuses ega töötada töölepingu või muu sellesarnase iseloomuga võlaõigusliku lepingu alusel;
- taotleja peab olema kolm viimast aastat vastaval loomealal loonud ja tema teoseid peab olema selles ajavahemikus avaldatud või üldsusele suunatud autoriõiguse seaduse §-de 9 ja 10 tähenduses.

Teine erinevus on, et otsuse tegemise aeg on lühem – 15 tööpäeva²⁶ (loomeliitu kuuluvate isikute puhul 45 tööpäeva). Muus osas on nõuded samad, sh otsuse langetamise ja selle isikule teatavaks tegemise kohta. Nt samamoodi tuleb toetust arvestada taotluse esitamise kuupäevast ning kui on arusaamatusi andmete osas, tuleb küsida isikult täiendavat teavet.

Loomeliit edastab oma otsuse KuMile aadressil min@kul.ee. Positiivse otsuse korral eraldab minister käskkirjaga loomeliidule spetsiaalsest reservist lisatoetuse (selles ei sisaldu liidu jaoks korralduskulusid). Alates 2016. a kevadest loomeliidu ja KuMi vahel enam lisatoetuse lepingut ei sõlmita. Ministri käskkirjas on kirjas ka aruande tähtaeg.

Taotlejale peab otsuse loometoetuse määramise/mittemääramise kohta teatavaks tegema loomeliit.

Kui loomeliitu mittekuuluv loovisik soovib toetust pikendada, peab ta esitama digiallkirjastatult vabas vormis pikendamise taotluse KuMile aadressil min@kul.ee, andes taotluses omapoolse kinnituse, et ta vastab jätkuvalt toetuse saamise tingimustele.

8. Mitmesse loomeliitu kuuluvad loovisikud

Liikmetel, kes kuuluvad mitmesse liitu ja pole teinud avaldust, et kogu nende toetusraha arvestatakse ühele liidule, on õigus saada toetust mitme liidu pealt kokku²⁷. LLSi järgi peab isik taotluses märkima teised liidud, kuhu ta kuulub²⁸. Loomeliidul on soovitatav kontrollida seda infot ka loomeliitude andmekogust.

Loovisik peab tegema taotluse kõikidesse liitudesse korraga ning toetuse määramise üle otsustamisel peavad liidud koostööd tegema, st otsustama ühiselt, kas isik vastab toetuse saamise tingimustele.

Positiivse otsuse korral maksavad kõik liidud loometoetust võrdsetes osades. Kogusumma peab seejuures vastama ühele isikule mõeldud loometoetuse summale.

Sotsiaalmaksu maksab iga liit aga vastavalt sotsiaalmaksu alamäärale, st iga liit maksab kogusumma, mitte proportsionaalse osa.

Näide:

Loovisik kuulub kahte loomeliitu. Mõlemad loomeliidud maksavad poole loometoetusest, mis 2018. aastal on $500 : 2 = 250$ eurot, kuid sotsiaalmaksu maksavad kumbki täissummas 155,10 eurot.

²⁶ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 19 lõige 2

²⁷ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõige 2

²⁸ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 18 lõige 1

9. Küsimused-vastused

Kas loomeliit peab arvestama loometoetust makstes tulumaksuvaba miinimumi?

Loomeliidu poolt loovisikule makstav toetus on seaduse alusel makstav toetus ja seetõttu tulumaksuseaduse § 19 lg 3 p 3 alusel tulumaksuvaba.

Kas OÜ omanik saab taotleda loometoetust?

Äriühingus osanikuks olemine ei ole takistus loometoetuse taotlemiseks kui isik vastab LLS § 16 nõuetele.

Kas loometoetuse saaja võib saada samal ajal Töötukassa töötutoetust? Või kuu enne loometoetust (LLS §16 lg 3)?

Töötutoetusele pole õigust, kui sissetulekud on olnud suuremad kui töötutoetuse 31-kordne päevamäär (2018. aastal 164,61 eurot²⁹). Loometoetus on 250 eurot, seega ei saa loometoetuse saaja samal ajal Töötukassa töötutoetust saada.

Kas loometoetust saab taotleda isik, kes elab välismaal?

Välismaal elamine ei ole takistus loometoetuse taotlemisel ja saamisel. Kuna tema sissetulekute osas ei saa sel juhul lõpuni kindel olla, soovitame täiendada toetuse taotlust juhendi lõpus näidatud kujul, kus taotleja kinnitab oma vastavust kõigile toetuse saamise tingimustele.

²⁹ Lisainfo Töötukassa veebilehelt: <https://www.tootukassa.ee/content/toetused-ja-huvitised/tootutoetus>

III STIPENDIUMIDE MAKSMINE

Loomeliidul on õigus kasutada loomeliidu toetuse eelmis(t)e aasta(te) jääki oma liikmetele stipendiumi maksmiseks **loometegevuseks ning sellega seotud täiendusõppeks**.

Kui järgneval aastal ei kasutata kogu summat stipendiumitena ära, peab selle kandma taas edasi järgmisesse aastasse. Tegu on sihtotstarbelise toetusega loomeliitudele ning millekski muuks seda kasutada ei saa. Peab aga jälgima, et raha makstaks pigem jooksvalt stipendiumideks ära ning ei koguneks palju kasutamata jääki.

Seadusest tulenevad nõuded stipendiumide maksmiseks on võrreldes loometoetustega palju paindlikumad. Loomeliit peab põhikirjas või põhikirja alusel kinnitatud loovisikule makstavate stipendiumide maksmise alustes ja korras kehtestama stipendiumide taotluste esitamise ja hindamise, otsustamise, aruandluse ja stipendiumi tagasinõudmise korra ning ka selle, kes on pädev stipendiumite andmist otsustama – kas loometoetuse komisjon, juhatus või muu organ. Kuigi loomeliidul on toetustega võrreldes tegutsemisvabadust rohkem, peab ka stipendiumide jagamine olema läbipaistev, taotlejaid võrdselt kohtlev ning otsused põhjendatud.

Stipendiumi andmine või sellest keeldumine tuleb vormistada kirjalikult. Nõuded on seejuures samad, mis loometoetuse otsusele. Stipendiumi taotluse mitterahuldamise või osalise rahuldamise korral tuleb seda taotlejale põhjendada.

NB! Komisjoni liige ei saa otsustada endale või endaga seotud isikule (nt perekonnaliige, sugulane, tööandja) stipendiumi määramise üle, sellisel juhul peab end otsustamisest taandama.

1. Stipendiumid ja tulumaks

Loomeliitude toetusest makstavate stipendiumide puhul on oluline jälgida kahte stipendiumi definitsiooni:

Esiteks, LLSi järgi saavad loomeliidud maksta stipendiume loometegevuseks ja sellega seotud täiendusõppeks. Kõik loomeliidu toetusest makstavad stipendiumid peavad vastama sellele definitsioonile.

Teiseks, kui reeglina on stipendiumid Eestis tulumaksustatavad, siis tulumaksuseaduses on sätestatud erandid, millistelt stipendiumidelt ei pea tulumaksu maksta.

Tulumaksuseaduse järgi on tulumaksuvabastuse üheks tingimuseks see, et stipendiumi maksmine on sätestatud kas seaduses või valla- või linnavolikogu määrukses või seda makstakse riigieelarvest. LLSis ettenähtud stipendium vastab sellele tingimusele³⁰.

Lisaks ütleb tulumaksuseadus, et stipendium peab olema **tulevikku suunatud toetus**, mida makstakse teadmiste või oskuste omandamise, võimete arendamise ning loomingulise või teadusliku tegevuse soodustamiseks. Stipendiumina ei käsitata väljamakset, millega tunnustatakse või tasustatakse mingit tegevust või mille tegemisega väljamakse tegija omandab õigused teosele³¹.

Ehk nagu MTA sõnastas 25.03.2015 loomeliitudele suunatud koolitusel kokkuvõtlikult:

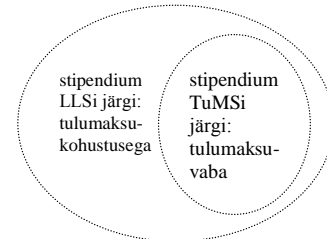
- tegemist ei ole tasuga tegevuse – nt teose loomise – eest, vaid rahalise toetusega
- puudub tõine/tegevuseline vastusooritus
- makstakse kas ühekordselt või korrapäraselt

³⁰ Tulumaksuseaduse § 19 lõige 5 punkt 1, <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122017077>

³¹ Tulumaksuseaduse § 19 lõige 7, <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122017077>

- tulevikku suunatus
- stipendium ei ole väljamakse, mille eesmärk on tunnustada või tasustada tegevust, mis on juba toimunud või toimub tulevikus
- stipendiumi suurus on andja otsustada
- stipendiumile ei ole iseloomulikud läbirääkimised stipendiumi tingimuste ja suuruse üle

Nii on loomeliidu ülesanne kontrollida stipendiumi maksmise taotluse puhul esiteks, et selle sisu vastaks LLSis antud definitsioonile, ja teiseks hinnata, kas stipendium vastab tulumaksuseaduses antud definitsioonile. Stipendiumidelt, mis ei mahu tulumaksuseaduses antud definitsiooni alla, tuleb maksta tulumaksu. Seejuures loeb tegevuse tegelik sisu, mitte nimetus. Näiteks kui ilmneb, et aruandes nimetatud „loominguline enesetäiendus“ oli tegelikult mõeldud tasuks loomeliidu jõulukaardi kujunduse eest ning tulumaksu ei ole kinni peetud, tekib loomeliidul maksu kinnipidamiskohustus või tasu saajal maksukohustus, mille MTA sisse nõuab.



Näiteid stipendiumide maksukohustusest:

Ei ole tulumaksukohustust	On tulumaksukohustus
Loominguline enesetäiendus	Näituse/kontserdi ettevalmistus
Uurimistöö, mis toetab erialast tegevust	Konkreetse teose loomine
Kursusel osalemine	Varasemast olemasoleva teose edasiarendamine
Õpestipendium (kõrg)koolis õppimiseks	Osalemine žürii töös
Residentuuris/loomelaagris osalemise toetus	Osalemine ühisnäitusel*/esinemine kontserdil
Õppereis (sõidu- ja majutuskulud)	Töövahendite ost*
	Ateljee/studio rent*
	Trükise koostamine ja väljaandmine*
	<i>Loomeliidu esindamine töögrupis, nt seadusloomes**</i>
	<i>Loomeliidule töö tegemine, nt jõulukaardi kujundus**</i>
	<i>Ravikulud, matusetoetus**</i>

* Teatud juhtudel võib stipendiumi käsitleda kuludokumendi alusel kuluhüvitisena – näiteks juhul kui trükis on avalikes huvides tasuta jagamiseks, millest loovisik majanduslikku kasu ei saa. Kui loovisik on äriregistris registreeritud FIE, siis tuleb saadud kuluhüvitis deklareerida ettevõtlustuludes ning dokumendiga tõendatud kulu (näiteks näitusel osalemise kulu, töövahendi ostukulu, rendikulu) võib ettevõtlustulust maha arvata. Tulumaksukohustust sellisel juhul ei kaasne.

** NB! Antud näited on pärit loomeliitude aruannetest, kuid pole kooskõlas sellega, milleks stipendiume LLSi järgi maksta võib. Seega pole õige neid loomeliidu toetusest maksta. Ravi- ja matusukulude osas aitab nt Kultuurkapital.

Tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimekirja kantud loomeliit peab deklareerima makstud stipendiumid MTA vormil INF9 „Kingituste ja annetuste ning muude tulude kasutamise deklaratsioon“ järgneva aasta 1. juuliks.

Osa liite sõlmib stipendiaatidega lepingu, kus saab ära märkida stipendiumi maksmise ja kasutamise tingimused ning aruande tähtaja. Siin tuleb aga hinnata, milline aruanne on asjakohane – õppereisi puhul võib-olla tõesti lennupiletid ja mõnel juhul ka muuseumipiletid, aga ehk piisab hoopis tekstilisest ülevaatest. Viimane kehtib eriti „loometegevuse toetuse“ eesmärgil makstud stipendiumi puhul, kus ei ole asjakohane kuludokumente nõuda.

IV KORRALDUSKULUD

Loomeliidul on õigus kasutada kuni 15 protsenti loomeliidu toetusest loometoetuste ja stipendiumide jagamise korraldamise kulude hüvitamiseks.³² Seadus ei täpsusta, millised on võimalikud korralduskulud ja see on jäetud loomeliidu otsustada (näiteks toetuse jagamist korraldava töötaja palk, ruumi halduskulud, bürootarbed, postikulu, komisjoni sõidukulud). Peab aga järgima, et kulud oleks põhjendatud, otstarbekad ja asjakohased, st aitavad kaasa loometoetuste ja stipendiumide jagamise korraldamisele.

LLSi nõue, et loomeliit peab pidama loomeliidu toetuse kasutamise kohta arvestust ja esitama aruande³³, kehtib ka korralduskulude kohta. St mh ka seda, et haldusjärelvalve korras on KuMil õigus nõuda kuludokumente ka korralduskulude kohta³⁴.

Korralduskuludeks kasutada olnud summa, mis on jäänud toetuse aasta(te)l kasutamata, liigub järgmisesse aastasse stipendiumide maksmiseks.

Näide:

Loomeliidu toetus oli 10520 eurot, 15 protsenti sellest on 1578 eurot. Loomeliit maksis toetuste maksmist korraldavale isikule palka 1200 eurot (palgafond) ning komisjoni liikmete sõidukuludeks 182 eurot. Seega jäi korralduskuludeks mõeldud rahast kasutamata 196 eurot, mis liigub järgmisesse aastasse stipendiumide maksmiseks.

³² Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 12 lõige 3 punkt 3

³³ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 12 lõige 6

³⁴ Loovisikute ja loomeliitude seaduse § 21 lõige 2 punkt 3

V LOOMELIIDU TOETUSE ARUANNE

Jaanuarist 2016 kehtib uus loomeliidu toetuse aruandevorm. Varasemaga võrreldes on muutunud:

1. Kui varem pidi loetlema kõik jagatud loometoetused ja stipendiumid töölehel 'Lisa', siis nüüd on toetused ja stipendiumid lahku löödud, vastavalt töölehtedele 'Lisa 1 loometoetused' ja 'Lisa 2 stipendiumid';
2. Lisandunud on tööleht 'Aruanne (selgitused)', mis on ainult informatiivse väärtusega, st seda ei pea täitma, vaid see annab näpunäiteid, kuidas täita aruande esimest lehte. Kui lahter on selgituste lehel värvitud kollaseks, tähendab see, et selle peab esilehel täitma loomeliit.
3. Lisandunud on see aastaarv, mille kohta aru antakse.

Et aruandesse on sisestatud mitmeid valemite info automaatseks arvutamiseks, **alustage palun aruande täitmist Lisadest 1 ja 2, nende põhjal koondub info esilehele 'Aruanne'.**

Loometoetuste puhul sisestage palun maksed kuude kaupa, mitte kuue kuu peale kokkuarvutatuna, kuna esimese ja viimase kuu maksed ei ole tavaliselt sama suured kui toetuse täiskuudel.

Stipendiumide puhul kirjutage palun stipendiumi kasutamise eesmärk aruandesse võimalikult täpselt – võttes selgituse kas loovisiku taotlusest või juhul, kui stipendiumi eraldamise otsus erines taotluse sõnastusest, siis otsusesse kirjutatud eesmärgist (nt juhul kui stipendium anti vaid osade taotluses märgitud tegevuste jaoks).

Juhul kui mõni eraldatud stipendium tagastati loovisiku poolt, märkige see aruandesse palun miinusmärgiga.

Esileht 'Aruanne' koosneb järgmistest osadest:

I 2017. a toetuse saaja andmed – palun täitke lahtrid D5-D9

II 2017. a toetuse kasutamine – palun täitke järgmised lahtrid:

1. C13 Kultuuriministeeriumilt saadud toetuse summa
2. C15 Eelmise aasta toetuse kasutamata jääk, millest sai aruandeaastal stipendiume maksta. Kui jääki on ka varasematest aastatest, tuleb lahtrisse sisestada nende kõigi kogusumma.
3. E14 Aruandeaastal kantud korralduskulud. Kõrvallahter F14 arvutab seejärel automaatselt, mitu protsenti toetusest korralduskulud moodustasid.

III Toetuse kasutamata jääk – võrreldes varasema aruandevormiga on lisandunud lahter D21, mis arvutab aruandeaasta jäägi järgmisel aastal stipendiumide maksmiseks.

Lahtris D22 palume selgitust jäägi tekkimise kohta – nt kas oli vähe loometoetuse taotlusi, miks? Kas oli vähe kvalifitseeruvaid stipendiumitaotlusi, miks?

IV Kohustuslikud lisadokumendid – täites Lisad 1 ja 2 olete juba esitanud kohustusliku info. Lahter D27 on mõeldud vajadusel lisainfo andmiseks ning üldjuhul ei pea loomeliit seda täitma.

V Aruandes esitatud andmete kinnitamine – täitke palun aruande esitaja ning kuupäeva lahtrid.

Digitaalselt allkirjastatud aruanne saatke seejärel tähtaegselt aadressile min@kul.ee. 2017. aasta toetuse aruande esitamise tähtaeg on 31.01.2018.

LISA 1: VABAKUTSELISE LOOVISIKU LOOMETOETUSE TAOTLUSE NÄIDIS

Soovitatavad read:

1. Taotleja andmed (nimi, isikukood, kontakttelefon, arvelduskonto, eelistatud teavitamise viis: e-postiaadress või postiaadress)
2. Kas taotlus esitatakse FIEna (sel juhul lisada äriregistri kood)
3. Millistesse teistesse loomeliitudesse taotleja kuulub
4. Taotleja kinnitus, et ta on teadlik loometoetuse taotlemise tingimustest ning:
 - a. pole saanud eelneval kuul tulu võlaõigusliku lepingu alusel (arvestades, et sissetuleku hulka ei arvestata loometegevusest saadavat tulu poole loometoetuse ulatuses ning tulumaksuseaduse § 19 lõikes 3 sätestatud tulu);
 - b. ei õpi päevases või täiskoormusega õppes, ei teeni kaitseväes või asendusteenistuses, ei saa riiklikku pensioni ega välisriigi poolt makstavat pensioni, ei saa vanemahüvitist, ei saa töövõimetoetust rohkem kui pool loometoetuse suuruselt.
5. Taotleja kinnitus, et esitatud andmed on õiged ja vajadusel dokumentaalselt tõestatavad.
6. Taotleja allkiri ja taotluse esitamise kuupäev

LISA 2: LOOMETOETUSE VÕI STIPENDIUMI OTSUS

Vt kindlasti ka peatükki III Stipendiumide maksmine leheküljel 14.

Otsuses peab sisalduma:

1. Otsust väljaandva loomeliidu nimi
2. Otsuse tegemise kuupäev
3. Otsuse tegija nimetus [*loometoetuse määramise komisjon või selle puudumisel loomeliidu juhatus; stipendiume määrav organ*] ja selle liikmed, sh puudunud ja ennast taandanud liikmed.

4. Loometoetuse määramise puhul:

Loomeliidu [*nimi*] [*juhatus või loometoetuse määramise komisjon*] otsustas määrata [*kellele: nimi, isikukood*] loometoetuse loovisikute ja loomeliitude seaduse § 12 lõike 3 punkti 1 ja [*kelle: nimi*] [*millal: kuupäev*] esitatud taotluse alusel.

Loometoetuse määramise alguskuupäev on [*millal: taotluse esitamise kuupäev*].

Võib lisada lisaasjaolusid – toetuse maksmise lõpukuupäeva, toetuse suuruse – ja informatiivseid sätteid, nt et loovisikul on kohustus anda loomeliidule koheselt teada, kui ta ei vasta enam LLS § 16 toetuse maksmise tingimustele; et loometoetuse maksmise perioodi pikendamise taotlus peab olema esitatud vähemalt 30 päeva enne loometoetuse maksmise perioodi lõppemist.

5. Vabakutselise loovisiku stipendiumi määramise puhul:

Loomeliidu [*nimi*] [*stipendiume määrav organ*] otsustas määrata [*kellele: nimi, isikukood*] vabakutselise loovisiku stipendiumi loovisikute ja loomeliitude seaduse § 12 lõike 3 punkti 2, liidu stipendiumide maksmise korra ja [*kelle: nimi*] poolt [*millal: kuupäev*] esitatud taotluse alusel.

6. Loometoetuse mitte-määramise puhul:

Negatiivse otsuse puhul tuleb lisada keeldumise põhjus, nt et menetluse käigus selgus, et loovisik ei vasta loometoetuse saamise tingimus(t)ele [*nimetada, millis(t)ele LLS § 16 tingimus(t)ele*].

Otsusele tuleb lisada märge, et isikul on õigus vaidlustada otsus halduskohtus halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtaegadel ja korras.

7. Vabakutselise loovisiku stipendiumi mitte-määramise puhul:

Tuleb lisada keeldumise (või osalise rahuldamise) põhjus, nt võib üks põhjus olla, et taotluses märgitud stipendiumi kasutamise eesmärk ei vasta LLSi § 12 lõike 3 punktile 2. Kui põhjused on mujal (aluseks liidu enda kord), tuleb ka neid taotlejale selgitada.

8. Otsuse allkirjastaja(te) nimi ja allkiri.